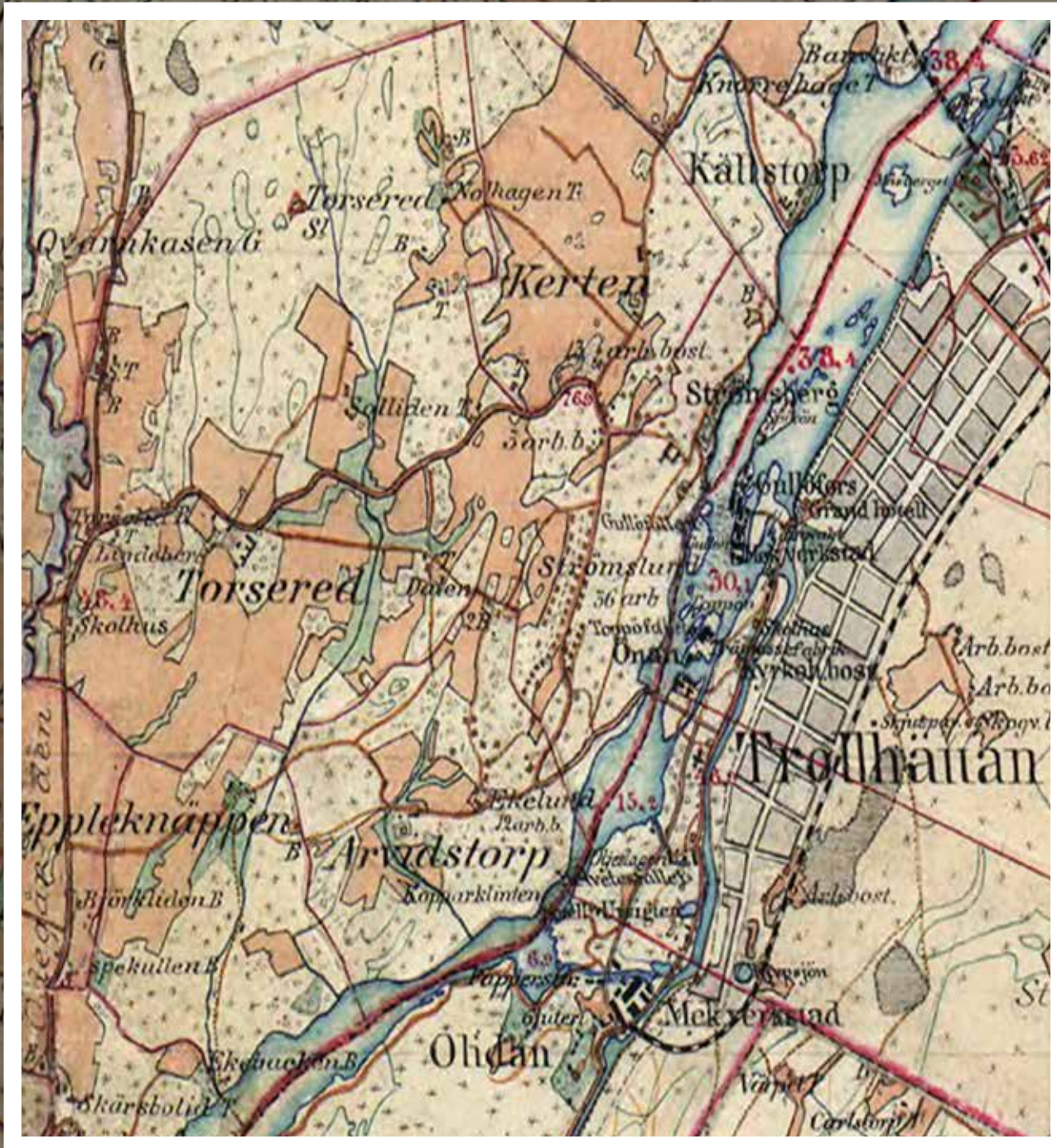

Förundersökning i Torsred

Arkeologisk förundersökning
Torsred 2:1
Trollhättan socken och kommun
Sofie Hultqvist
Västarvet kulturmiljö/Lödöse museum
Rapport 2015:10

Förundersökning i Torsred

Arkeologisk förundersökning

Torsred 2:1

Trollhättan socken och kommun

Lödöse museum Rapport 2015:10

Författare Sofie Hultqvist

Grafisk form Gabriella Kalmar

Layout och teknisk redigering Lisa K Larsson

Omslagsbild Häradsekonomiska kratan 1890-97 över undersökningsområdet

Tryck Bording AB, Borås 2015

Västarvet Kulturmiljö/Lödöse museum

Museigatan 1

441 73 Lödöse

tel 010-441 42 69

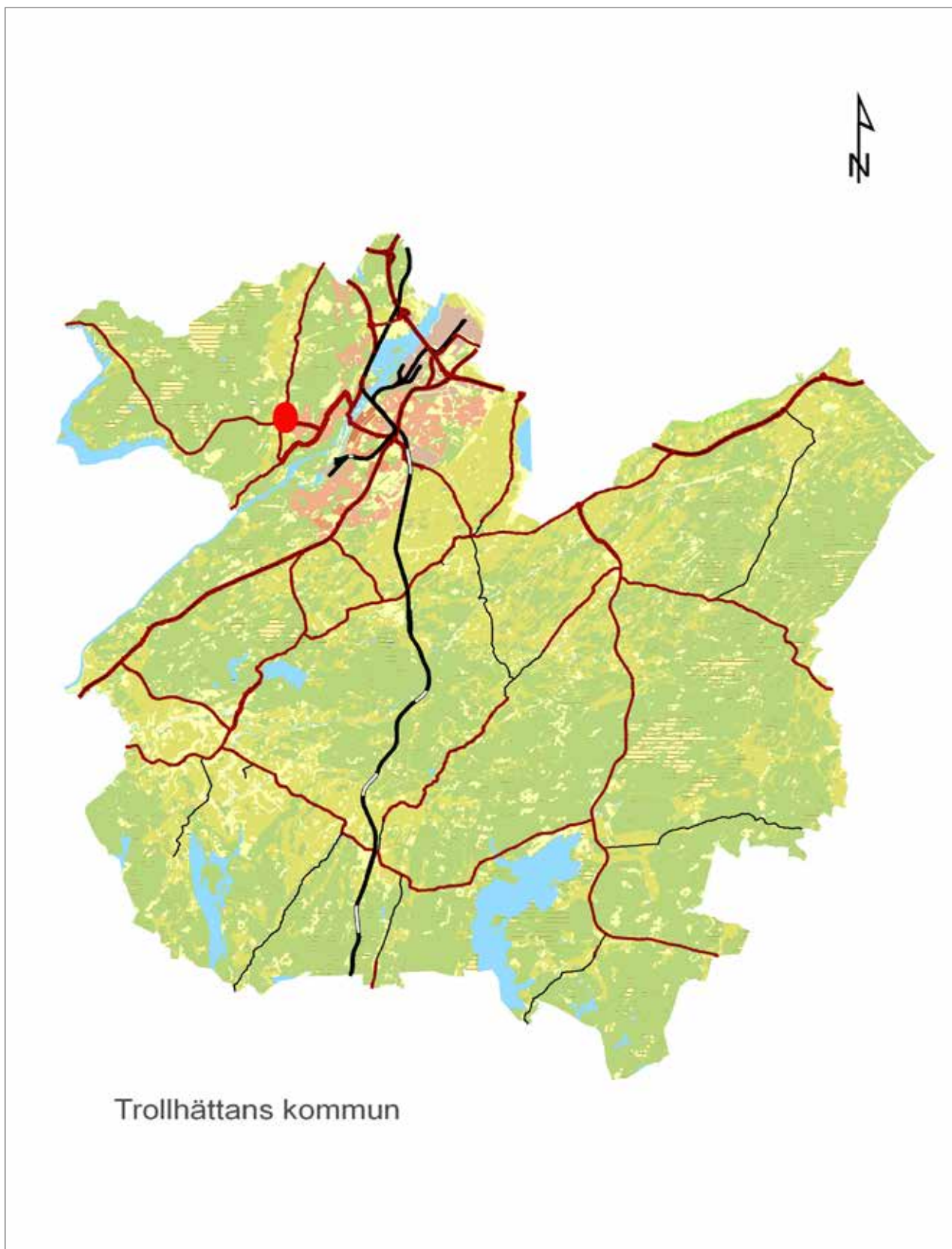
www.vastarvet.se

Innehåll

Innehåll.....	3
Inledning.....	6
Syfte och metod.....	6
Resultat.....	6
Litteratur.....	10
Otryckta källor.....	10
Färdigställda rapporter Västarvet kulturmiljö/Lödöse museum 2015.....	11
Tekniska och administrativa uppgifter.....	12
Bilagor.....	13

Figur 1. Västra Götalands län med platsen för förundersökningen markerad i Trollhättans kommun.

Figur 2. Karta över Trollhättans kommun med platsen för förundersökningen markerad.

Inledning

Med anledning av att Trollhättans stad avser detaljplanlägga delar av fastigheten Torsred 2:1 har Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslutat om en arkeologisk förundersökning i avgränsande syfte (dnr 431-38243-2014) för att avgränsa två förhistoriska boplatser som framkommit vid Västarvet kulturmiljö/Lödöse museums utredning i oktober 2014 (Västarvet kulturmiljö/Lödöse museum Rapport 2015:2). Fältarbetet utfördes av Mats Hellgren och Elinor Gustavsson i slutet av januari 2015.

De båda boplatserna som benämns område 1 respektive 2, är belägna i en tämligen fornminnesrik del av länet. I närområdet finns bland annat ett flertal skålgropslokaler (RAÄ Trollhättan 37:1, 41:1, 163:1, 171:1–2 och 235:1), en stensättning (RAÄ Trollhättan 38), områden med fossil åkermark, fyndplatser, gravrösen med mera.

Syfte och metod

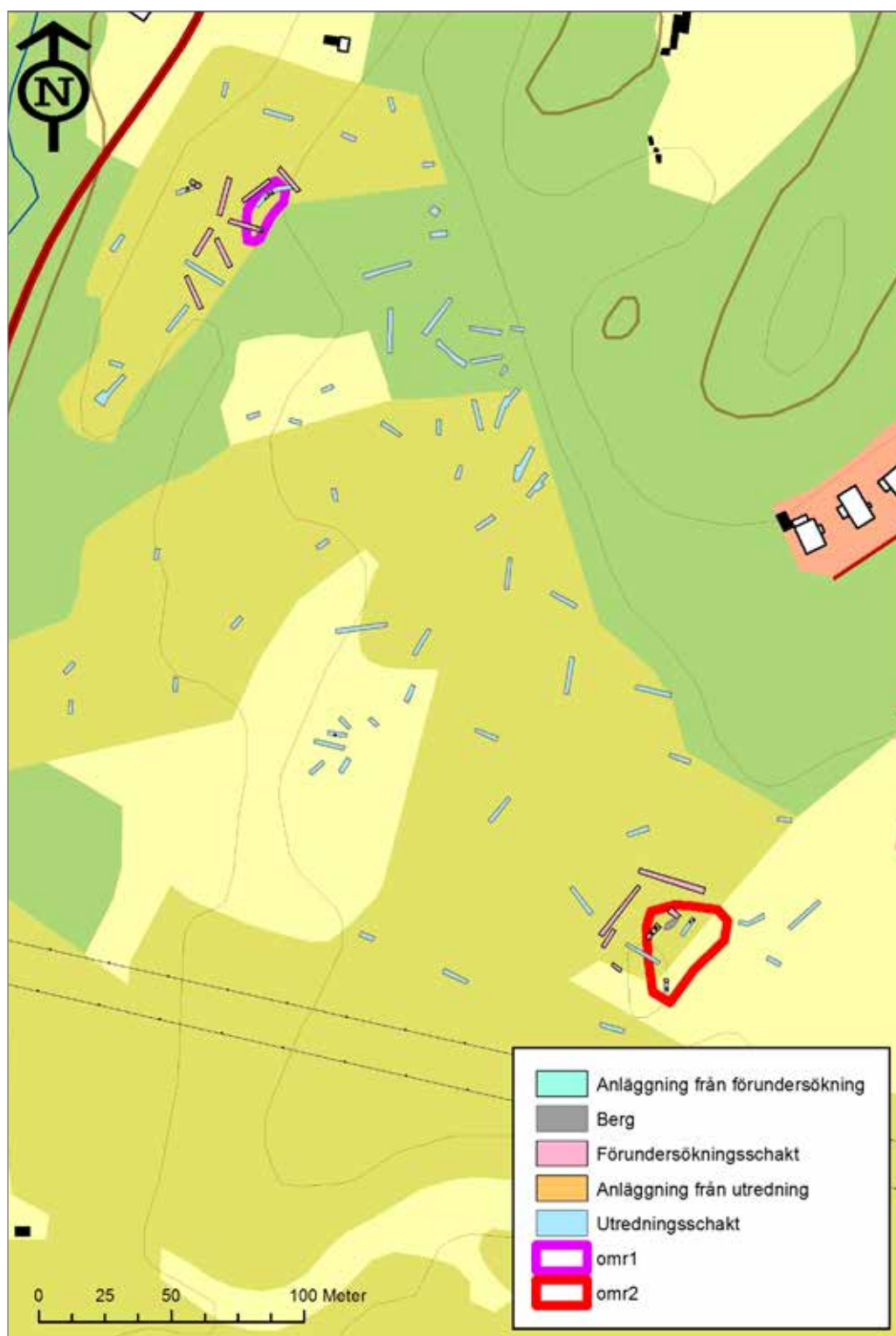
Syftet med förundersökningen var att avgränsa de berörda fornlämningarna. Med hjälp av larvgående grävmaskin grävdes sökschakt i områdena kring de aktuella boplatserna. Dessa schakt avsöktes sedan genom rensning med handredskap. Efter fastställande av boplatsernas utbredning har områdena mätts in med hjälp av GPS med nätverks RTK. Mätresultaten har sedan efterbearbetats i ArcGIS.

Resultat

Vid förundersökningen grävdes totalt 14 schakt, på sammanlagt cirka 270 kvadratmeter. Schakten förlades vid utkanterna av de två boplatserna som framkommit vid en arkeologisk utredning. För schaktens placering se figur 3.

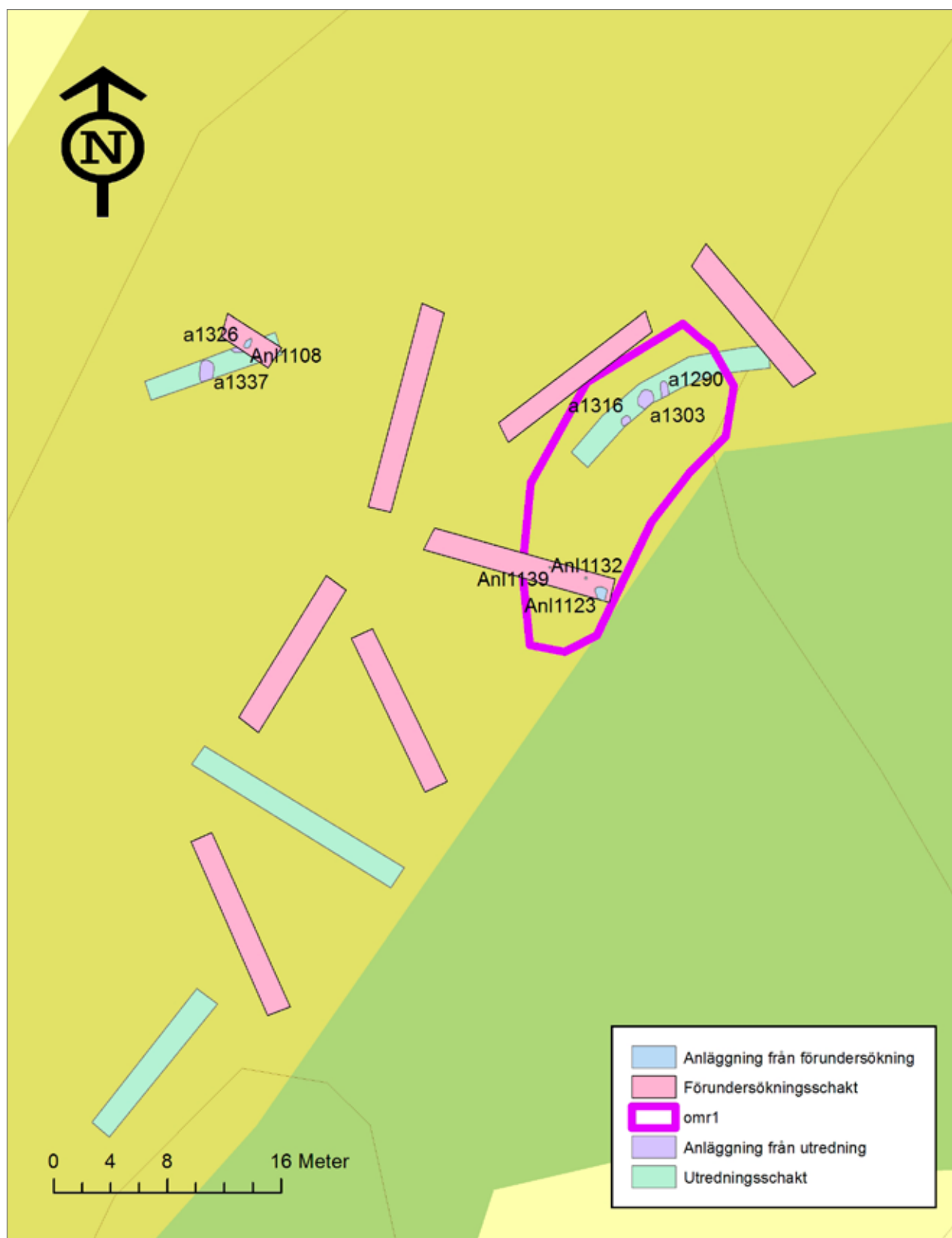
Inom område 1 upptäcktes två stolphål (A1132 och A1139) och en mörkfärgning med inslag av kolstänk och sot (A1123) som avgränsade boplatserna åt söder. Schaktgrävningarna samt de topografiska aspekterna visade i övrigt att område 1 är cirka 25×10 meter stort (NO-SV)

Inom område 2 upptäcktes i ett schakt fyra stensladdade stolphål (A1013, 1020, 1027 och 1050) samt tre sotfläckar (A1004, 1035 och 1043) som alla rensades i plan. Under den tidigare arkeologiska utredningen upptäcktes två härdar (A1430 och 1439) samt tre odefinierade mörkfärgningar med inslag av sot, kolstänk och bränd lera (A1454, 1446 och 1462). Anläggningarna från förundersökningen är belägna cirka 18 meter norr om härdarna och 11 meter väst/sydväst om mörkfärgningarna (se figur 5). Sökschakt som placerades längre västerut i förhållande till de nyupptäckta anläggningarna från förundersökningen visade inte någon förhistorisk aktivitet. Avgränsningen för område 2 fick därmed sin västra gräns. Schaktgrävningarna samt de topografiska aspekterna visade i övrigt att område 2 är cirka 40×30 meter stort (NO-SV), se figur 5.

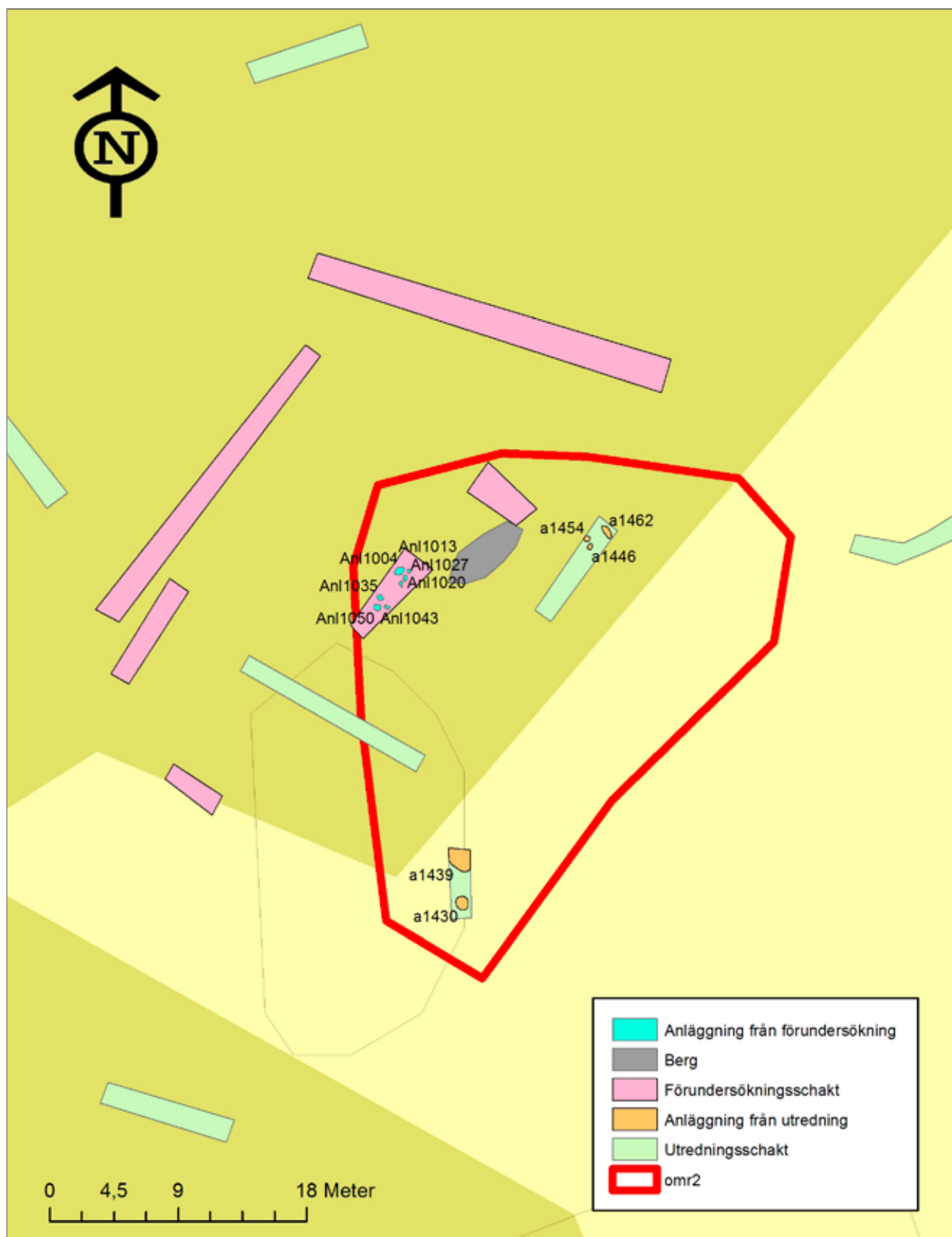

Figur 3. Karta som visar grävda schakt samt de två nya fornlämningsområdena.

Både område ett och två bör tilldelas skyddsområde. Boplatserna har anmälts till FMIS men hade vid rapportens färdigställande ännu inte fått något fornlämningsnummer.

Figur 4. Karta över område 1, med avgränsning för fornlämningsområde markerat

Figur 5. Karta över område 2, med avgränsning för fornlämningsområde markerat

Litteratur

Otryckta källor

FMIS, Riksantikvarieämbetets digitala fornminnesinformationssystem

Lantmäteriets digitala fastighetskarta

Lantmäteriets karttjänst »Historiska kartor« (Lantmäteristyrelsens arkiv)

Färdigställda rapporter Västarvet kulturmiljö/Lödöse museum 2015

2015:1 En Motte and Bailey-anläggning i Södra Ving socken. En forskningsundersökning. Ulricehamns kommun, Västergötland.

Mats Hellgren

2015:2 Arkeologisk utredning inför detaljplan i Torsred. Trollhättans kommun, Västergötland.

Pernilla Morner Åhman

2015:3 Arkeologi inför ny GC-bana i Södra Ving sn, Ulricehamns kommun, Västergötland.

Elinor Gustavsson

2015:4 Arkeologisk efterundersökning gällande Raä Borås 146, Borås socken och kommun, Västergötland.

Sofie Hultqvist

2015:5 Avgränsning av gårdstomten Raä Sandhult 159, Sandhult socken, Borås kommun, Västergötland.

Sofie Hultqvist

2015:6 Arkeologisk förundersökning gällande raä Södra ving 21, Södra Ving socken, Ulricehamns kommun, Västergötland.

Sofie Hultqvist

2015:7 Arkeologisk utredning inför detaljplan i Västra Tunhem. Västra Tunhem socken, Vänersborgs kommun, Västergötland.

Sofie Hultqvist

2015:8 Arkeologisk utredning inför ny travbana i Hajom. Hajom socken, Marks kommun, Västergötland

Sofie Hultqvist

2015:9 Arkeologi vid fem stenåldersboplatser i Backadalen, Nödinge socken, Ale kommun, Västergötland.

Elinor Gustavsson

2015:10 Arkeologisk förundersökning inför detaljplanearbete i Torsred. Trollhättans kommun och socken, Västergötland.

Sofie Hultqvist

Tekniska och administrativa uppgifter

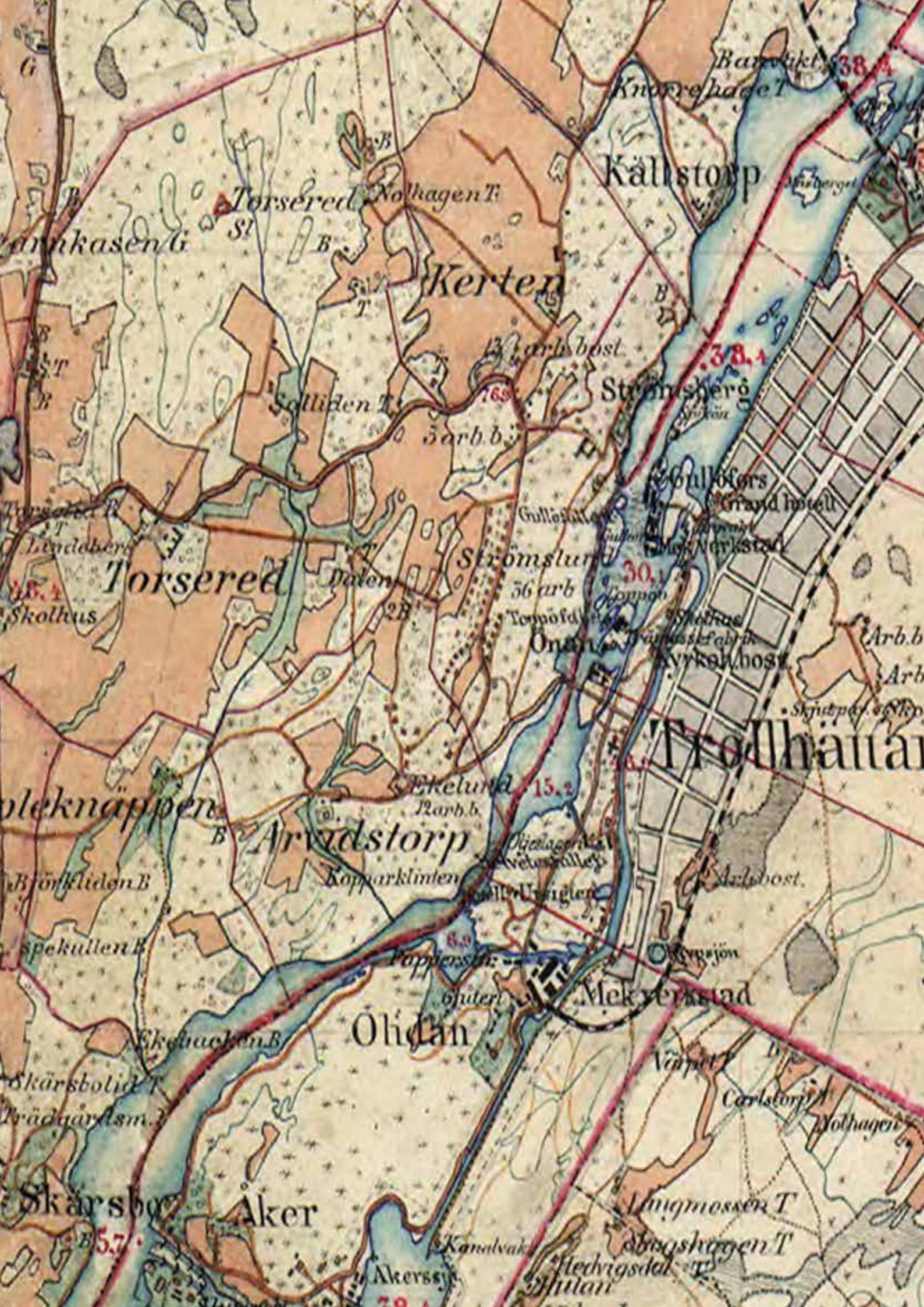
Lst dnr:	43I-38243-2014
Västarvet dnr:	969-2014
Västarvet pnr:	12025
Fornlämningsnr:	Områden 1 och 2 från AU Torsred
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Trollhättan
Socken:	Trollhättan
Fastighet:	Torsred 2:1
Ek. karta:	8B 3i
Läge:	N 6463446 E 338797
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM
Uppdragsgivare:	Trollhättans stad
Ansvarig institution:	Västarvet Kulturmiljö/ Lödöse museum
Projektledare:	Mats Hellgren
Fältpersonal:	Mats Hellgren och Elinor Gustavsson
Fältarbetstid:	2015-01-21
Arkeologtimmar:	32
Undersökt yta:	Cirka 270 m ²
Arkiv:	Regionarkivet Vänersborg
Fynd:	Inga fynd omhändertogs

Bilagor

Bilaga 1. *Anläggningslista*

Bilaga 1. Anläggningslista

ID	Typ	Beskrivning	Form	Längd	Bredd	Kommentar
Område 1						
Anl 1108		Matjord, utgår	Oregelbunden	0,7	0,4	Grävd för att kontrollera att den endast innehöll matjord
Anl 1123	Mörkfärgning	Fyllning av gråbrun sand innehållande sot och kolstänk. Fortsätter in i schaktvägg åt söder	Oregelbunden	1	0,8	Ej grävd
Anl 1132	Stolphål	Fyllning av gråbrun sand	Rund	0,2		Ej grävd
Anl 1139	Stolphål	Fyllning av gråbrun sand	Rund	0,16		Ej grävd
Område 2						
Anl 1004	Sotfläck		Oregelbunden	0,7	0,5	Ej grävd
Anl 1013	Stolphål	Stenskodd i plan	Rund	0,3		Ej grävd
Anl 1020	Stolphål	Stenskodd i plan	Rund	0,4		Ej grävd
Anl 1027	Stolphål	Stenskodd i plan	Oregelbunden	0,3	0,2	Ej grävd
Anl 1035	Sotfläck		Oregelbunden	0,45	0,35	Ej grävd
Anl 1043	Sotfläck		Oval	0,4	0,2	Ej grävd
Anl 1050	Stolphål	Stenskodd i plan	Rund	0,5		Ej grävd

G

Barndikt 38.4

Knarrehaget

Källstorp

Torsered Nollhagen T

amkassen G

Kerten

Strömslunda

Solliden T

13 arb. bost.

38.4

Lindoberg

Torsered

Dalen

Strömslunda

Gullöfors

Gullöfors

Grand hotell

169

5 arb. b.

56 arb.

30.1

Narkstad

Skolhus

Onan

30.1

Skolhus

Arb. bost.

Arb. bost.

Skjutpal. Skop.

pleknäppen

Ekelunda

15.2

Trolhättan

Arvidstorp

Rarb. b.

Djerslager

Arb. bost.

Björnkviden B

Kopparklinten

Ungrieten

Spekullen B

Papperssta.

Mekyerstad

Ekeluacken B

Ohdan

6.9

Öppan

Skärsbolid T

Värpet

Trädgårds m.

Carlstorp

Skärsbo

Aker

Ungmossen T

5.7

Akerss

Obogshagen T

79.1

Kanalsvakt

Medvigsdal

Ohdan